

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

Rozpočet TSK na roky 2025 - 2027 bol schválený uznesením Z TSK č. 373/2024 zo dňa 25.11.2024. V súlade s ustanovením § 14 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predkladáme Návrh na Zmenu Rozpočtu TSK na roky 2025 - 2027 (2. zmena).

II. Osobitná časť

Hneď na úvod je potrebné konštatovať, že hospodárenie Trenčianskeho samosprávneho kraja ako celku prebieha v zložitej ekonomickej situácii v krajine, ktorá vyústila do potreby zavedenia plánovanej konsolidácie verejných financií. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu bol mimoriadne vysoký už v roku 2023, keď prekročil šesť miliárd eur, čo je takmer 4,9 % slovenského ročného hrubého domáceho produktu (ďalej „HDP“), navyše sa predpokladalo, že deficit za rok 2024 bude pravdepodobne ešte vyšší, a to na úrovni 5,6 až 6 % HDP. Vo väzbe na tieto skutočnosti sa aktuálny rok 2025 a niekoľko nasledujúcich rokov mali nieť v znamení potrebného ozdravovania verejných financií. V dôsledku snahy o medziročné zníženie celkového deficitu prostredníctvom zavedenia rôznych konsolidačných opatrení, ako sú napr. zníženie podielu samospráv na výnose dane z príjmov fyzických osôb pre obce zo 70 % na 55,1 % a pre samosprávne kraje z 30 % na 29,5 %, úprava dane z pridanej hodnoty (ďalej „DPH“) v podobe zavedenia troch sadzieb DPH, zavedenie novej dane z finančných transakcií, zdanenie veľkých firiem, zvýšenie stropov pri sociálnych odvodoch vysokopříjmových zamestnancov, pomalšia valorizácia vo verejnom sektore a pod., sa odhadovalo, že slovenská ekonomika bude mierne pod svojim potenciálom a dosiahne úroveň rastu 2 %. Nie všetky odhady sa v roku 2025 stali skutočnosťou. V mesiaci jún 2025 Ministerstvo financií Slovenskej republiky a rovnako aj Rada pre rozpočtovú zodpovednosť pomerne výrazne revidovali nadol svoje očakávania o raste ekonomiky na najbližšie obdobie z dôvodov zhoršenia vývoja zahraničného prostredia, nárastu globálnej neistoty a aj tvrdšieho dopadu prebiehajúcej konsolidácie na našu ekonomiku. Po novom sa očakáva, že rast ekonomiky v roku 2025 dosiahne len 1,4 %. Obavu z nenaplnenia daňových príjmov potvrdila posledná aktualizovaná makroekonomická prognóza poradného orgánu Ministerstva financií Slovenskej republiky – Výboru pre daňové prognózy z júna 2025. Podľa nej má *nový 29,5 % - ný podiel* z celkovo odhadovaného výberu výnosu dane z príjmov fyzických osôb, určený na prerozdelenie medzi samosprávne kraje, dosiahnuť v roku 2025 o 27 mil. eur nižší objem ako sa pôvodne predpokladalo, z toho pre Trenčiansky samosprávny kraj výpadok výnosu dane z príjmov oproti postavenému plánu o takmer 2 756 tis. eur. Tento zvrät vo vývoji daňových príjmov je hlavným dôvodom spracovania Návrhu na Zmenu Rozpočtu TSK na roky 2025-2027 (2. zmena). Trenčiansky samosprávny kraj aj napriek tejto nie ľahkej pozícii zabezpečil k dnešnému dňu všetky samosprávne funkcie vyplývajúce z kompetencií vyšších územných celkov v zmysle zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov a premietol pomerne výrazný výpadok vlastných zdrojov v príjmovej časti rozpočtu do úsporných

opatrení hlavne na Úrade TSK tak, aby nebola ohrozená činnosť organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti.

Ďalším dôvodom je nevyhnutnosť zabezpečenia rozpočtového krytia kapitálových výdavkov potrebných na uhradenie dodávateľských faktúr za v minulom období započatú komplexnú rekonštrukciu kuchyne a prevádzkovej budovy v NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach. Na tento účel plánuje príspevková organizácia využiť zrefundované prostriedky z mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti SR, obdržané v súvislosti s realizáciou projektu „Výstavba nového urgentného príjmu a centrálnej sterilizácie a zníženie energetickej náročnosti Monobloku A spojené s rekonštrukciou vybraných oddelení“.

Dôvodom predkladania návrhu na druhú zmenu rozpočtu je aj rozšírenie poskytovania komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti, hradenej na základe verejného zdravotného poistenia v zariadeniach sociálnych služieb zriadených Trenčianskym samosprávnym krajom. Trenčiansky samosprávny kraj je zriaďovateľom 24 zariadení poskytujúcich sociálne služby a v súčasnej dobe spĺňa prísne kritériá na uzatvorenie zmluvy so zdravotnou poisťovňou spolu osem zariadení. Predmetom navrhovanej zmeny rozpočtu je aktualizácia nedaňových príjmov tohto druhu plánovaných pre rozpočtový rok 2025 zariadením sociálnych služieb CSS - AVE, ktorému sa podarilo v mesiaci jún 2025 navýšiť pôvodne zazmluvnený objem finančných prostriedkov so zdravotnou poisťovňou Dôvera, a. s., čo v prepočte znamená navýšenie o 6 lôžok a potrebu zabezpečenia rozpočtového krytia v príjmovej aj výdavkovej časti rozpočtu o približne 12 tis. eur.

Napokon je predmetom 2. zmeny rozpočtu aktualizácia nedaňových príjmov plánovaných v príjmovej časti kapitálového rozpočtu za predaj prebytočného nehnuteľného majetku TSK, a to v podobe zníženia o 140 tis. eur. Deje sa tak na základe Vyhodnotenia plnenia príjmov a čerpania výdavkov TSK za I. polrok 2025, keď príjem z predaja kapitálových aktív a príjem z predaja pozemkov zaznamenal k termínu hodnoteného obdobia, t. j. k 30.6.2025 úroveň plnenia len 5,14 %. Trenčiansky samosprávny kraj pritom v priebehu roka 2025 vyhlásil niekoľko kôl obchodných verejných súťaží na predaj prebytočného majetku. K dnešnému dňu však neeviduje žiaden záujem o kúpu ponúkaných nehnuteľností.

V rámci predkladanej zmeny sa rozpočet celkových príjmov znižuje o 2 182 860 eur, t. j. z objemu 271 976 489 eur, čo je upravený rozpočet k 30.6.2025, na objem 269 793 629 eur, z toho rozpočet bežných príjmov sa znižuje o 2 725 352 eur a rozpočet kapitálových príjmov sa naopak zvyšuje o objem 542 492 eur. V rozpočte celkových výdavkov dochádza prostredníctvom zmeny rozpočtu rovnako k poklesu o 803 278 eur, t. j. z objemu 294 394 906 eur, čo je upravený rozpočet k 30.6.2025, na objem 293 591 628 eur, z toho rozpočet bežných výdavkov sa znižuje o 1 214 308 eur a naopak rozpočet kapitálových výdavkov sa zvyšuje o sumu 411 030 eur. Rozpočet príjmových finančných operácií ostáva bez zmien. Naproti tomu rozpočet výdavkových finančných operácií sa znižuje o objem 1 379 582 eur, t. j. z objemu 6 010 534 eur, čo je upravený rozpočet k 30.6.2025, na objem 4 630 952 eur. Pre informáciu uvádzame, že po schválení Zmeny Rozpočtu TSK na roky 2025-2027 (2.zmena) zostane rozpočet Trenčianskeho samosprávneho kraja vrátane finančných operácií vyrovnaný.